Guilielmus Elphinstonius, Novitius, Regio sanguine in Scotia natus, Deiparæ Virginis amori, & cultui præprimis addictus. Moriens Angelorum conspectu, & colloquio recreatus est; post mortem visus à Beata Virgine in cœlum introduci, & coram throno SS. Trinitatis in genua provolvi, ritu adorantis.

XVII. APRILIS.

1. P. Simon Rodericus, unus è primis decem Patribus, à Sancto Ignatio prima designatione expeditus in Indias cum P. Nicolao Bobadilla, deinde cum S. Xaverio, Ulysiponem attigit annô 1540. Xaverio adhuc cum Legato Regis in itinere detento, quòd serius Roma abiissent. Fuit Rodericus egregiis dotibus ad Indicam expeditionem comparatus: sed cùm Ulysipone utilissimam præstitisset operam in juvandis verbo, & opere animabus; volente Rege, jussus est ibidem subsistere, tum ad propagandam Societatem in Lusitania, atque ad expediendos indè idoneos operarios in Indiam. *Orland. hist. Soc. p. 1. l. 2. n. 101. Bartoli in Vita S. Xaverii lib. 1. n. 7.*

Eodem

Eodem die obieurnt.

2. Eboraci in Anglia, annô 1595. odiô fidei suspensus, & sectus quadrifariam, P. Henricus Vvalpolus, Anglus, post immanem torturam vicibus quatuordecim fortiter toleratam. Damnatus ad mortem, patri suo scripsit, ut excubitoribus carceris certam pecuniæ summam donaret. Adhuc adolescens prodidit, quantus futurus esset adultior, fidei zelator, & propagator; quando hæreticos viginti Catholicæ Ecclesiæ reddidit: ad Societatem verò exemplo suo consobrinum unum suum, & tres germanos pellexit.

3. In Lusitania, annô 1635. P. Emanuel Texeyra, pretiosa justorum morte decessit; cujus testes fuerunt tum cœlestis quidam odor, quô à morte fragravit corpus ejus, triduano quot hebdomadis jejunio maceratum; tum innocentiæ stola nullo per omnem vitam peccato lethali amissa.

4. Nesvisii in Lituania annô 1687. P. Michaël Radau, Prutenus, vir egregiis naturæ, ac gratiæ dotibus ornatus. Quidquid ageret, cum plausu, ac fructu agebat;

in

in humaniore literatura elegans, in severioribus disciplinis acutus, in concionibus fervidus, & eruditus, in disceptando cum Acatholicis acer, & solidus. Rem catholicam difficillimis temporibus Regiomonti non solùm sustinuit, sed promovit & auxit; quamvis de illa per Prussiam conclamatum esset. Doctoris Catholici cognomento passim honorabatur ab hæreticis: quod ille docendo, disputando, & prædicando, cumulatè implebat, Theologus, & Missionarius consummatus: cui pretiosam imposuit coronam humilitas, quando post traditæ Philosophiæ, ac Theologiæ curricula gloriosè confecta, docendos trivialis scholæ pueros Regiomonti suscepit; nè ab hæreticis Magistris venenum cum literis biberent. *Ex Annuis.*

XVIII. APRILIS.

1. CLemens VIII. Pontifex Maximus, accepta relatione Vicarii Capuani, & communi famâ de Apostolicis, & fructuosissimis laboribus Cardinalis Bellarmini in Archiepiscopatu Capuano, ad quem ipsum promoverat: gratulatoriam ad ipsum dedit epistolam, annô 1603 ut

ut currentem magis incitaret. Libenter vidimus, inquit, Angeluccium, Vicarium olim tuum, qui mirificè nos exhilaravit: dùm retulit de virtutum exemplis, quæ in provincia ista concionibus, jejuniis, supplicationibus, & sacrorum mysteriorum usu frequenti edis. Hinc verò agnoscimus, quas agere Divinæ Majestati gratias debeamus, quæ tibi adest Numine tam propitio, & præbet vim suam cœlestem: ut sustineas pastorale onus, atque impleas ministerium tuum. Et sanè æquiùs multò postulare nos à te preces ad Deum debemus: quàm ut tu in his, quæ agis laudabiliter, votis, & precibus nostris indigeas, &c. *Petrasancta in Vita Bellarmini l. 4. c. 3.*

2. In Angliam annô 1580. prima suscepta est à Societate, sub Everardo Mercuriano, expiditio: pridem illa concepta fuit vel ab ipso S. Ignatio: sed deerant in Societate illius nationis homines, per quos promoveretur. Tandem ab annô 1575. Anglorum tam multi, & egregii viri, ac juvenes ad Societatem accesserunt; ut diceret Everardus Generalis: Jam haud dubiè Deum adversùs Angliam compa-

rare bellum. Tredecim ergo partim ex Societate, partim ex Seminario Anglicano Romano, hoc die ex Urbe expediti sunt; inter quos eminebant Robertus Personius, & Edmundus Campianus, magna nomina inter athletas fidei in Anglia. Primum experimentum ingenii, & doctrinæ suæ dederunt Genevæ (in illa hæreticorum colluvie) præsertim Campianus, cum ipso Theodoro Beza congressus: quem ubi uxor advertit in angustias redactum, opportuno commento evocavit, prorrecto literarum fasciculo, tanquam recenter ex Gallia allato. Genevâ in Galliam, indè in Angliam feliciter transmiserunt; quamvis ibi accuratissimè custodirentur portus, & effigies Personii, atque Campiani prostarent. *Sacchin. hist. Soc. p. 5. lib. 8. n. 82. & seqq.*

Eodem die obierunt.

3. Xeresii in Hispania annô 1601. P. Antonius Sanchez, Hispanus, religiosè obiit charitate in proximum, & sui mortificatione insignis. Peste infectis eximia charitate opitulatus est. In corpus suum ferè crudelis, cùm illud acerbissimè laceraret: *Sustine*, inquiebat, *sustine tantisper canis.* Brachia interdùm fervente aqua perfundebat, vel ardenti lampadi admovebat, dicens: *Ululare immunda pus, ustulare.* Cùm à natali domo sua nonnisi leucæ intervallo abesset, nunquam tamen adduci potuit, ut suos inviseret.

4. Halæ, in Germania, annô 1630. vivere desiit Daniel Rosner, Germanus, Coadjutor: apud quem ex hæresi ante initam Societatem educendum, cùm nihil proficerent alia argumenta, tandem persuaderi sibi passus est, ut quotidiano Divino sacrificio interesset. Fecit non gravatus, semper tamen dubius de præsentia Christi sub speciebus panis, donec in elevata Sacro-sancta hostia Christum patientis specie vidit. Hæresi ergo deserta, Societatem amplexus est, amabilis Sacramenti, è quo sapere didicerat, longè amantissimus.

5. Gadibus in Hispania, annô 1601. P. Petrus Bernal, Hispanus. Magni nominis Jurisperitus cùm esset; judicii Divini metu in Societatem se recepit, ad tyrocinium Septimacense, complurium dierum itinere pedibus, & mendicatò profectus

fectus est. Talibus initiis reliquus vitæ cursus consonus fuit. Cùm Collegia, & provinciam regeret, cum gravitate suavis in alios, in se immitis fuit, loricatum illi pectus, & dorsum, quà setis cilicii, quà ferreâ radulâ carni adstricta. Quàm multus tam efficax fuit in orando, etiam miraculosis gratiis impetratis. Moriens illud dilecti sibi S. Pauli acroama pronunciavit: Reposita est mihi corona justitiæ. Defunctus Prælatorum humeris elatus est, & ære publico parentatum illi.

XIX. APRILIS.

1. S. P. Ignatius annô 1541. suscepit tandem munus Præpositi Generalis, ad quod communibus suffragiis jam ante complures dies vocatus fuerat; sed in animum inducere non potuit, ut admitteret. Ab urgentibus Sociis id ægrè impetravit: ut re diligentiùs commendata Deo per quatriduum, iteraretur electio. Sed eadem omninò tulit suffragia scrutinio secundo. Interpretatus tamen est vir humillimus, eum suffragiorum favorem non aliundè provenire, quàm quòd minùs

nùs nosceretur à sociis. Impetravit igitur, ut posset adhùc diligentiùs divinam explorare voluntatem: Recepit ergo se ad Fratrem Theodosium Franciscanum, ad S. Petri in Janiculo, qui confitenti solebat aures præbere. Huic spatio trium dierum vitam omnem confessione perdiligenti exposuit; deinde edocuit, quid actum esset de ipsius electione, petiitque: ut ipse, qui se penitiùs nosset, sensum suum de hac electione secundùm Deum aperiret, & scripto testaretur, coram sociis legendo. Præstitit desiderata Fr. Theodosius: sed in scheda publico in conventu reserata, jussit Ignatium Sociorum votis parere, & ampliùs Dei voluntati non reluctari. Sic tandem acquievit Ignatius, nè Deo resisteret. *Bartoli in Vita lib. 2. n. 48.*

Eodem die obierunt.

2. Monachii in Bavaria, annô 1630. ad immortales transiit P. Hieremias Drexelius, vir ùt calamo, ità moribus tersus, ac suavis, Maximiliano Duci Bavariæ unicè charus, cujus concionatorem solidum annis 23. egit, sinè ullius supplemen-

to. Quanta gratia, & vis libellis ejus insit, docent in variis provinciis sæpiùs repetiti typi, & ingens exemplarium editus, facilèque distractus numerus. Monachii tantùm impressa numerantur centum septuaginta millia Exemplarium. Locupletissimæ eruditionis thesaurum illi collegerunt, silentium cum legendi, atque notandi indefessa assiduitate. Visus non semel, dùm ad concionem diceret, toto corpore luce cœlesti coruscare.

3. Musiponti in Lotharingia, annô 1657. P. Ludovicus Maignet obiit, studio orationis humillimo memorabilis. Inter orandum enim, præsertim coram Sanctissimo Sacramento, clam funem gestabat è collo tanquam reus læsæ Majestatis Divinæ; cubiculique pavimentum frequenter osculis lambebat, instar miseri canis, ùt ipse loquebatur. Extremis octo annis coadjutoribus se adjungebat, cùm illi à Præfecto spiritûs, materiam pro more ad meditandum acciperent, licèt ipse totiùs provinciæ gubernationem cum laude sustinuisset.

4. Apud Sinas annô 1640. P. Alphonsus Vagnonius, Italus, vir planè Apostolicus.

cus. Postquàm improbo labore in perfectam idiomatis Sinensis possessionem venit: ità verbo & opere commovit provinciam sibi creditam; ut, cùm nullum prorsùs in ejus ingressu reperisset Christiânorum cœtum, moriens centum, & duas in diversis civitatibus, & oppidis reliquerit Ecclesias egregiè instructas. In civitatis Chianensis ingressu, solùm viginti quinque invenit fideles, decedens autem è vita, reliquit octo millia, & in iis ampliùs ducentos honoribus literariis, & Mandarinorum Præfecturis insignes. Tam fructuoso labori non defuit messis patientiæ. Ann. 1617. decreto Judicis Christianis infensissimi, raptus in carcerem, crudeliter baculo delumbatus, in cavea extra fines regni deportatus est. Sed extincto Judice illo, rediit Alphonsus ad Apostolicos labores, perseveravitque ad finem multo cum fructu. *Sotuell. in Bibl.*

XX. APRILIS.

1. CONtroversiarum circa doctrinam Patrum Prædicatorum, & Societatis, & Collationum institutarum coram

ram Cardinali Ludovico Madrutio, cursum interturbavit, imò abrupit, mors ejusdem Cardinalis, hoc die annô 1600. oppetita. Ad primùm proinde consilium suum recurrerunt Adversarii, institerùntque apud Pontificem Clementem VIII. ut non de doctrina duorum Ordinum, sed particulari Ludovici Molinæ, & de Censuris contra ejus librum latis ab Examinatoribus, ageretur. Hoc enim negotium putârunt faciliùs confici posse, & per latera Molinæ configendam Societatem. Procuratores ergo Molinæ, P. Didacus Alarcon, & Christophorus de los Cobos, jussi sunt à P. Claudio Aquaviva Præposito Generali, invigilare causæ, ac petere à Pontifice copiâ Censuræ concinnatæ contra librũ Molinæ: quàm & impetrârunt. Obtulerunt paulò pòst Pontifici supplicem libellum, quo exceperunt contra Censores tanquàm multis nominibus suspectos, & non æquos Molinæ: quàm exceptionem tàm solidè firmârunt: ut Pontifex maturiori examine recognosci Censuram jusserit. *Eleuth. hist. de Auxil. lib. 3. c. 15. & seqq.*

2. Annô 1560. Ulyssipone solverunt in

in Indiam hoc die socii quatuor, cum primo Archiepiscopo Goano. E sex navibus unam conscendit cum socio P. Petrus Arboreda, alteram alii duo. Omnes paucis pòst diebus dispersæ sunt, non minùs periculosam, quàm laboriosam tenentes navigationem. Eminuit ingens P. Alboredæ pietas, & charitas. Ità enim officia pietatis inter vectores, & vectos distribuerat: ut navis, formam Ecclesiæ repræsentaret. Ità se infirmorum curæ, & spirituali, & temporali, impendit: ut cùm omnes ad unum contracta lue prostrati jacerent, nec ipse cum socio immunis esset; aliorum manibus ad ægros deferri voluerit, ut ipsis impenderet officia charitatis. Unde apud omnes eam sibi conciliavit Authoritatem: ut, quidquid vellet, obtineret. Fuit in eadem navi homo, qui vindictæ furiis agitatus, eo solùm fine ibat in Indiam, mille periculis caput objiciens, ut ibi adversarium suum confoderet. Sed emollitus Patris obsequiis, procidit ad ejus pedes, delictum confessus, injuriàmque condonavit. *Sacchin. hist. Soc. part. 2. lib. 4. n. 271.*

Eodem

Eodem die obierunt.

3. Luxemburgi in Germania, annô 1636. piè decesit P. Nicolaus Cusanus, Germanus, strenuus, & planè religiosus operarius domi, & foris. Ad Missiones se disponebat petitâ in triclinio erratorum veniâ, variis in culina humilitatis obsequiis, & acribus corporis castigationibus, Iter pedes instituebat, & orando transigebat. Ubique B. V. Rosarium, & Vespertinas ejus Litanias persuadebat. Sanctissimum nomen JESV non aliter scribebat, & pronunciabat, nisi aperto, & inclinato capite. In concione iras, & ignes spirabat, aliàs irasci nunquam visus. Scrupulis conscientiæ cùm agitari cœpisset, eosdem fugavit assiduo, & strenuo labore. Unde si de quopiam hujusmodi molestiæ obnoxio sermo inferretur: Cessabunt, inquiebat, illi scrupuli, si egregiè occupetur.

4. Oeniponti in Tiroli, annô 1650. mortem religiosam oppetiit P. Andreas Bruner, Germanus, olim à S. Andrea Apostolo, sibi aspectabili, non verbis tantùm, sed plagis etiam tergiversanti impositis,

sitis, impulsus est, ad ferendam in Societate Christi crucem. Animabus purgatorii juvandis mirè addictus, multam vicissim ab ipsis experiebatur gratiam; à Sancto Patre Ignatio ab hernia, â B. Aloysio à longo, & gravi capitis dolore curatus.

5. Messanæ in Sicilia, annô 1601. terrena reliquit Magister Franciscus Cajetanus, Italus, è Marchione Religiosus, humilitate, sui mortificatione, & perpetua cum Deo conjunctione conspicuus. Cùm divinæ Synaxi accumberet, visa est aliquando flamma ex ore ejus erumpere. In morbo extremo à Deipara Virgine, & Angelis visitatus, etiam post mortem admirandis quibusdam claruit.

6. Cibini in Transylvania, annô 1690 pro stipendio bonæ militiæ, quam militaverat, abiit P. Lucas Kolich, Moravus, in expeditionibus nuperis contra Turcas Missionarius castrensis strenuissimus, & mirè industrius. In expugnatione Budæ assilientium militum globo immissus, inter primos penetravit in urbem; ut præstò esset, tùm militibus casuris, tùm maximè infantibus Turcarum, qui promiscuè cùm adultis à furente milite cædebantur,

à Patre autem Luca, antequàm exspirarent, baptizabantur; non paucos abduxit ad castra vivos. Funus defuncti præsidium militare cæsareum militari pompa deduxit, comitante tota ferè, licèt hæretica civitate, Virùmque planè Sanctum prædicante. *Ex Iann.*

XXI. APRILIS.

1. INeunte annô 1556. Summi Pontificis Pauli IV. jussu, postulante autem Ferdinando I. Cæsare, S. Ignatius Socios duodecim in Bohemiam expedivit pro Collegio Pragensi inchoando. Pragam attigerunt hoc die excepti omnibus charitatis officiis à P. Petro Canisio, qui eorum adventum opperiebantur, & Cœnobium S. Clementis in Collegii formam utcumque redegerat. Abituri ex Urbe, cùm Pontificem accessissent, benedictionem petentes: Pontifex, ùt erat pietate, & eloquentiâ insignis, præclara eos incitavit oratione: ut Christo Duce irent intrepidi, tanquàm oves inter lupos, columbæ simplicitate, prudentiàque serpentis armati: nec dubitarent, si communis boni, & cultûs

tûs Divini ratio posceret, vitam ipsam in glorioſum discrimen offerre. Cui adhortationi non defuerunt Socii, multa incommoda per viam ab hæriticis perpessi; nec ulli parcentes labori, ut Pragentium expectationi cumulatè responderent. *Orland. part. 1. hist. Soc. lib. 16. num. 19. & seqq.*

2. In Italia Pontifex Clemens VIII. sicut Robertum Bellarminum inter purpuratos Patres adlegerat: ità honoris causâ, voluit purpuram ejus pallio Archiepiscopali ornare, constituendo Virum meritissimum Capuanum Archiepiscopum 21. Aprilis, annô 1602. Dominica 2. à Paschate, qua Evangelium legitur: *Ego sum Pastor bonus.* Hanc electionem præterire non potuit Cardinalis Baronius, quin eam insereret Annalibus suis Ecclesiasticis, ubi agit de Ecclesia Capuana in Metropolitanam evecta à Joanne XIII. rogatu Othonis Imperatoris. His diebus, *inquit*, quibus hæc scribimus (quod non tacendum) maximum accessit eidem Ecclesiæ ornamentum, dùm vacante eadem Sede, obitu Cæsaris Costæ Archiepiscopi, delectus est à SS. D. N. Clemente Papa

VIII.

VIII. ad nobiliſsimæ Eccleſiæ regimen; vir doctiſsimus, ac religioſiſsimus, Robertus Bellarminus, S. R. E. Cardinalis, virtutũ meritis toti Chriſtiano orbi conſpicuus, exoptatus votis, collaudatus ſuffragiis, atque exceptus plauſu, illud ſacro Collegio acclamante: Dignus, Dignæ! *Petra-ſancta in Vita l. 4. c. 1.* Admiſit hanc dignitatem Bellarminus duas præſertìm ob cauſas. Primò quidem, ut à Romanę curię luce ac negotioſo ſtrepitu longiùs abeſſet: deinde verò, quia videbatur ipſi conjunctior ea dignitas cum Societatis noſtrę, quibus aſſueverat muniis, & laboribus in ſalute animarum occupatis.

Eodem die obierunt.

3. Meſſanę in Sicilia, annô 1634. mortis die ex vero prędicta quievit in Domino P. Benedictus Moletus, Italus, inter aſsiduas occupationes ſemper conjunctus eum Deo, & orationi etiam magna noctis parte deditus. Fratris ſui germani homicidę non ſolùm agnovit ipſe, ſed matrem etiam, totàmque familiam nobilem in ultionem exardeſcentem, permovit, ut ignòſcerent. A procaci fœmina

na ad ſcelus ſollicitatus, etiam cum comminatione infamiæ nomini ejus affigendæ, ſi non conſentiret; vehementi invectione, & æternorum ſuppliciorum metu, lupam abſterruit. Cùm Superiorem agens, nihil haberet domi, quod in triclinio apponeret: juſsit tamen horâ conſuetâ ſignô datô domeſticos adeſſe: & mox Divinâ providentiâ ad portam allatum eſt, quantum abundè ſufficeret.

4. Valliſoleti in America annô 1624. Joannes Baptiſta Spinoſa, Hiſpanus, Coadjutor, plenus dierum, & meritorum, ad annum uſque nonageſimum collectorum, piè obiit; nullius lethalis noxæ ſibi conſcius, & fortiter ſervata virginitate, cùm apud Turcas captivus, accerrimè ſollicitaretur, glorioſus. Mirâ Dei providentiâ ex ea captivitate evaſit. Cùm enim in mari advertiſſet triremem, ab omnibus deſertam, inito cum cæteris captivis conſilio, eam opportuno tempore conſcenderunt, & favente vento, in Americam uſque Mexicum appulſi ſunt feliciter: ubi Joannes Societati ſe addixit.

5. Brunsbergæ in Pruſsia Varmienſi, annô 1669. P. Andreas Stibigk, Prutenus.

Maxi-

Maximum ætatis partem impendit Missionibus Livonicis, Curlandicis, Prutenicis, magno cum fructu. Pro concione ità dictionem temperabat: ut non minùs suavis esset, quàm fortis; non tàm florulenta, quàm valida, & ad captum etiam rudissimorum accommodata; unde à frequentissimo populo semper audiebatur avidissimè, quamvis prolixior esset. Cùm diuturnior phtysis reddidisset imparem cathedræ: Doctrinæ Catecheticæ se impendit, quamdiù superveniens hectica aliquid raucæ vocis ferventi zelo indulsit. Magna vitæ parte gravissimis conscientiæ scrupulis exercitus, in conversatione tam suavem comèmque se præbebat; ut ipsi heterodoxi ejus consuetudinem appeterent. Placidissima morte quievit ipsa Resurgenti Christo sacra die. *Sotuell. in Bibl.*

XXII. APRILIS.

1. ANnô 1541. S. P. Ignatius Romæ unà cum Sociis, visit septem Ecclesias: in quarum una, quæ est S. Pauli, ad aram B. Virginis ipse ac Socii in ejus manibus, solemnia Professionis vota ritè nuncupârunt. Tùm per 46. dies in Templo Domus Professorum, quod S. MARIÆ de Strada nuncupabatur, catechesim rudibus tradidit; scilicet postquàm munus Præpositi Generalis admittere est coactus. *Nadasi in Indice Memor.*

2. Annò 1622. Gregorius XV. concedendo per Breve facultatem Carolo à Lotharingia, Episcopo Virdunensi, ingrediendi Societatem: *Proficiscere*, inquit, *ad eam sacræ militiæ Societatem, Catholici nominis defensione, & hæreticis excidiis clarissimam: quam quidem quanti nos faciamus, duo illi Christiani Imperii propagatores, Ignatius, & Xaverius, Sanctorum cognomento nuper à nobis aucti, cunctis terrarum provinciis sæculorum ætatibus declarabunt.* Idem ibid.

3. Annô 1581. Congregatio Generalis IV. electo Claudio Aquaviva in Præpositum Generalem, feliciter finita est, quamvis initium fuerit turbidum. Lętiorem fecit finem inexplebilis Gregorii XIII. in Societatem beneficentia: quæ Patres Congregatos excitavit, ut ab eo petere auderent Collegii Romani fundationem. Non abnuit Optimus Pontifex, sed affirmavit: rem sibi cordi futuram. Sic